

Ar nekustamo īpašumu saistīto tiesību nostiprināšana zemesgrāmatā mantošanas gadījumā¹

1. Pieteikšanās uz mantojumu.²

1.1. Atklājoties mantojumam, personai, kurai ir tiesības uz mantojumu, ar mantošanas iesniegumu jāvēršas pie [zvērināta notāra](#), kas praktizē tajā apgabaltiesas darbības teritorijā, kur bija mantojuma atstājēja pēdējā dzīvesvieta, bet, ja tā nav zināma, — pēc mantojamās mantas vai tās galvenās daļas atrašanās vietas.

1.2. Ja mantojamās mantas sastāvā ir nekustamais īpašums, tad notārs mantojuma lietai pievieno Valsts zemes dienesta izsniegtu izziņu par nekustamā īpašuma kadastrālo vērtību un mežaudzes vērtību. Minēto kadastra informāciju var saņemt, personīgi vai ar pilnvarotas personas starpniecību vērsties jebkurā [Valsts zemes dienesta reģionālās nodaļas birojā](#).

1.3. Informāciju par to, kādi zemesgrāmatā ierakstīti nekustamie īpašumi ir mantojamās masas sastāvā, persona var noskaidrot pati, vērsties zemesgrāmatu nodaļā un lūdzot zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka atļauju šādas informācijas saņemšanai, vai var lūgt to noskaidrot zvērinātam notāram (par papildu samaksu).

2. Nostiprinājuma lūguma sagatavošana un parakstīšana.

Kad zvērināts notārs mantojuma pieprasītājam (vai pieprasītājiem) ir izsniedzis mantojuma apliecību, ar nekustamo īpašumu saistīto tiesību nostiprināšanai zemesgrāmatā nepieciešams [zemesgrāmatu nodaļā](#) iesniegt nostiprinājuma lūgumu.

Nostiprinājuma lūdzējam (lūdzējiem)³ jāvēršas pie [zvērināta notāra](#),⁴ lai zvērināts notārs sagatavotu nostiprinājuma lūgumu. Nostiprinājuma lūgumu paraksta zvērināta notāra klātbūtnē.

3. Valsts un kancelejas nodevas samaksa.

Pirms nostiprinājuma lūguma iesniegšanas zemesgrāmatu nodaļā nostiprinājuma lūdzējam (lūdzējiem) jāsamaksā [kancelejas nodeva](#)⁵ un [valsts nodeva](#)⁶. Valsts nodevu un kancelejas nodevu var samaksāt:

3.1. kredītiestādē vai ar internetbankas starpniecību pirms nostiprinājuma lūguma iesniegšanas zemesgrāmatā;

3.2. zemesgrāmatu nodaļā, veicot maksājumu ar maksājumu karti, izmantojot elektronisko ierīci, kas automātiski nolasa maksājumu kartes magnētiskā celiņa vai viedkartes datus (POS terminālis).

4. Ar nekustamo īpašumu saistīto tiesību nostiprināšana zemesgrāmatā.

Kad veiktas iepriekš minētās darbības, nostiprinājuma lūdzējam (lūdzējiem) [nostiprinājuma lūgums](#) un tam [pievienotie dokumenti](#) jāiesniedz [zemesgrāmatu nodaļā](#) atbilstoši nekustamā īpašuma atrašanās vietai. Saņemot nostiprinājuma lūgumu, zemesgrāmatu nodaļas darbinieks pārbauda, vai nostiprinājuma lūdzēja paraksts ir noteiktā kārtībā apliecināts un vai

¹ Apraksts ir attiecināms uz vispārīnātu mantošanas gadījumu, proti, ja tiek mantots zemesgrāmatā ierakstīts nekustamais īpašums, tāpēc katrā atsevišķā gadījumā ir iespējamas atkāpes no aprakstītās procedūras.

² [Civillikums. Otrā daļa. MANTOJUMA TIESĪBAS](#) (382-840. pants); [Notariāta likums](#).

³ Mantinieks ar nekustamo īpašumu saistīto tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā saistītās procedūras var īstenot ar pilnvarotas personas starpniecību, tādā gadījumā nepieciešams vērsties pie [zvērināta notāra](#) pilnvaras izdošanai (skat. papildu informāciju apraksta beigās)

⁴ Novados, kuros nav teritoriālo vienību, novadu pagastos un novadu pilsētās, ja tajās nav notāra, tiesības izdarīt apliecinājumus, tostarp apliecināt parakstu uz nostiprinājuma lūguma zemesgrāmatai ir arī bāriņtiesām saskaņā ar [Bāriņtiesu likumu](#), kā arī konsuliem saskaņā ar [Konsulārā reglamenta](#) noteikumiem (skat. papildu informāciju apraksta beigās).

⁵ Kancelejas nodevu nosaka Zemesgrāmatu likums – par jaunas tiesības nostiprinājumu – seši lati, par zemesgrāmatu apliecības izsniegšanu – trīs lati par vienu apliecību.

⁶ Valsts nodevu par nekustamā īpašuma tiesību nostiprināšanu mantiniekiem uz notāra izsniegtas mantojuma apliecības pamata nosaka saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 27. oktobra noteikumiem Nr. 1250 „Noteikumi par valsts nodevu par īpašuma tiesību un ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā”.

nostiprinājuma lūgumā ir norādīti visi lūgumam pievienotie dokumenti.

Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis izskata nostiprinājuma lūgumu un tam pievienotos dokumentus 10 dienu laikā (sarežģītās lietās zemesgrāmatu nodaļas priekšnieks šo termiņu var pagarināt līdz mēnesim) un pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

- lēmumu par nostiprinājuma lūguma apmierināšanu;
- lēmumu par nostiprinājuma lūguma daļā atstāšanu bez ievēribas;
- lēmumu par nostiprinājuma lūguma atstāšanu bez ievēribas.

5. Nekustamā īpašuma ieguvēja informēšana par zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu.

5.1. Ja nostiprinājuma lūgums apmierināts pilnībā vai daļā:

5.1.1. nostiprinājuma lūdzējs saņem paziņojumu par nostiprinājumu elektroniski uz nostiprinājuma lūgumā norādīto elektroniskā pasta adresi, ja par to izdarīta atzīme nostiprinājuma lūgumā;

5.1.2. nostiprinājuma lūdzējs [zemesgrāmatu nodaļā](#) saņem [nostiprinājuma pierādījumu](#) (zemesgrāmatu apliecību vai apliecinātu tiesneša lēmuma datorizdruku), zemesgrāmatas nodalījuma norakstu vai apliecinātus dokumentu norakstus, kurus izvēlējas saņemt, aizpildot nostiprinājuma lūgumu;

5.2. ja nostiprinājuma lūgums atstāts bez ievēribas visumā vai pa daļai, zemesgrāmatu nodaļa uz nostiprinājuma lūgumā norādīto mantinieka adresi nosūta paziņojumu par nostiprinājuma lūguma vai tā daļas atstāšanu bez ievēribas.

6. Mantinieka rīcība pēc paziņojuma saņemšanas.

Pēc paziņojuma par nostiprinājuma lūguma atstāšanu bez ievēribas visumā vai pa daļai saņemšanas mantiniekam jāvēršas [zemesgrāmatu nodaļā](#), lai saņemtu zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu un nostiprinājuma lūgumam pievienotos dokumentus.

Pēc lēmuma saņemšanas mantinieks pieņem lēmumu, vai pārsūdzēs zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu. Ja mantinieks nolemj pārsūdzēt zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu, viņš divu nedēļu laikā pēc lēmuma saņemšanas iesniedz sūdzību zemesgrāmatu nodaļā, kas lēmumu pieņēmusi. Sūdzība adresējama Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātai.

Papildu informācija:

1. Ja mantinieks pieņem lēmumu, ka ar nekustamo īpašumu saistīto tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā saistītās procedūras vēlas īstenot ar pilnvarotas personas starpniecību, tad nepieciešams vērties pie [zvērināta notāra](#) pilnvaras izdošanai. Izdotā pilnvara jāpievieno nostiprinājuma lūgumam.

2. Novados, kuros nav teritoriālo vienību, novadu pagastos un novadu pilsētās, ja tajās nav notāra, bāriņtiesa, ievērojot [Bāriņtiesu likumā](#) noteiktos ierobežojumus, veic notariālās funkcijas šādos gadījumos:

2.1. apliecina līdzmantinieku un kopīpašnieku vienošanos par mantojuma vai kopīpašuma sadali (neatkarīgi no īpašuma vērtības), ja sadalāmā manta vai tās daļa atrodas attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā;

3.2. apliecina attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijas iedzīvotāju pilnvaras;

3.3. apliecina attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijas iedzīvotāju paraksta īstumu uz dokumentiem;

3.4. apliecina parakstu uz nostiprinājuma lūguma zemesgrāmatai (ja viens no līdzējiem dzīvo attiecīgās bāriņtiesas teritorijā);

3.5. sagatavo dokumentu projektus.

Bāriņtiesas apliecinājums juridiskā spēka ziņā pielīdzināms notariālajam apliecinājumam. Apliecinājumu izdara un citus minētos uzdevumus pilda bāriņtiesas priekšsēdētājs. Bāriņtiesas priekšsēdētājs ar rīkojumu var uzdot bāriņtiesas priekšsēdētāja vietniekam un bāriņtiesas locekļiem izdarīt apliecinājumus un pildīt citus minētos uzdevumus.

4. Atbilstoši [Konsulārā reglamenta](#) noteikumiem Latvijas Republikas konsulārajās un diplomātiskajās pārstāvniecībās ārvalstīs notariālās funkcijas veic konsuls.

! Vēršam Jūsu uzmanību uz to, ka šajā materiālā sniegtajām ziņām ir tikai informatīvs raksturs. Apraksts ir attiecināms uz vispārinātu mantošanas gadījumu, proti, ja tiek mantots zemesgrāmatā ierakstīts nekustamais īpašums, tāpēc katrā atsevišķā gadījumā ir iespējamās atkāpes no aprakstītās procedūras.